

Opis rynku XBID i harmonogram działań na poziomie europejskim

Maksimiljan Galos

Starszy Specjalista, Biuro Integracji Rynków

Warszawa, 16 września 2019 r.



- ◆ Przedstawienie harmonogramu i zakresu wdrożenia tzw. „drugiej fali” XBID,
- ◆ Krótkie przedstawienie tematyki spedycji („shippingu”),
- ◆ Podsumowanie testów,
- ◆ Informacja o testach centralnych,
- ◆ Dalsze plany rozwoju systemu.

Rozporządzenie CACM

Plan MCO

Market Coupling Operations Plan
(Plan budowy transgranicznego rynku spot wg. CACM)

ANCA

All NEMO Cooperation Agreement
(Umowa Komitetu NEMO koordynującego rynki SDAC i SIDC)

RDB = SIDC

IDOA

Intraday Operational Agreement
(Umowa regulująca współpracę NEMO i OSP)

RDN = SDAC

DAOA

Day Ahead Operational Agreement
(Umowa regulująca współpracę NEMO i OSP)

ANIDOA

All NEMO Intraday Operational Agreement
(Umowa regulująca współpracę NEMO)

ANDOA

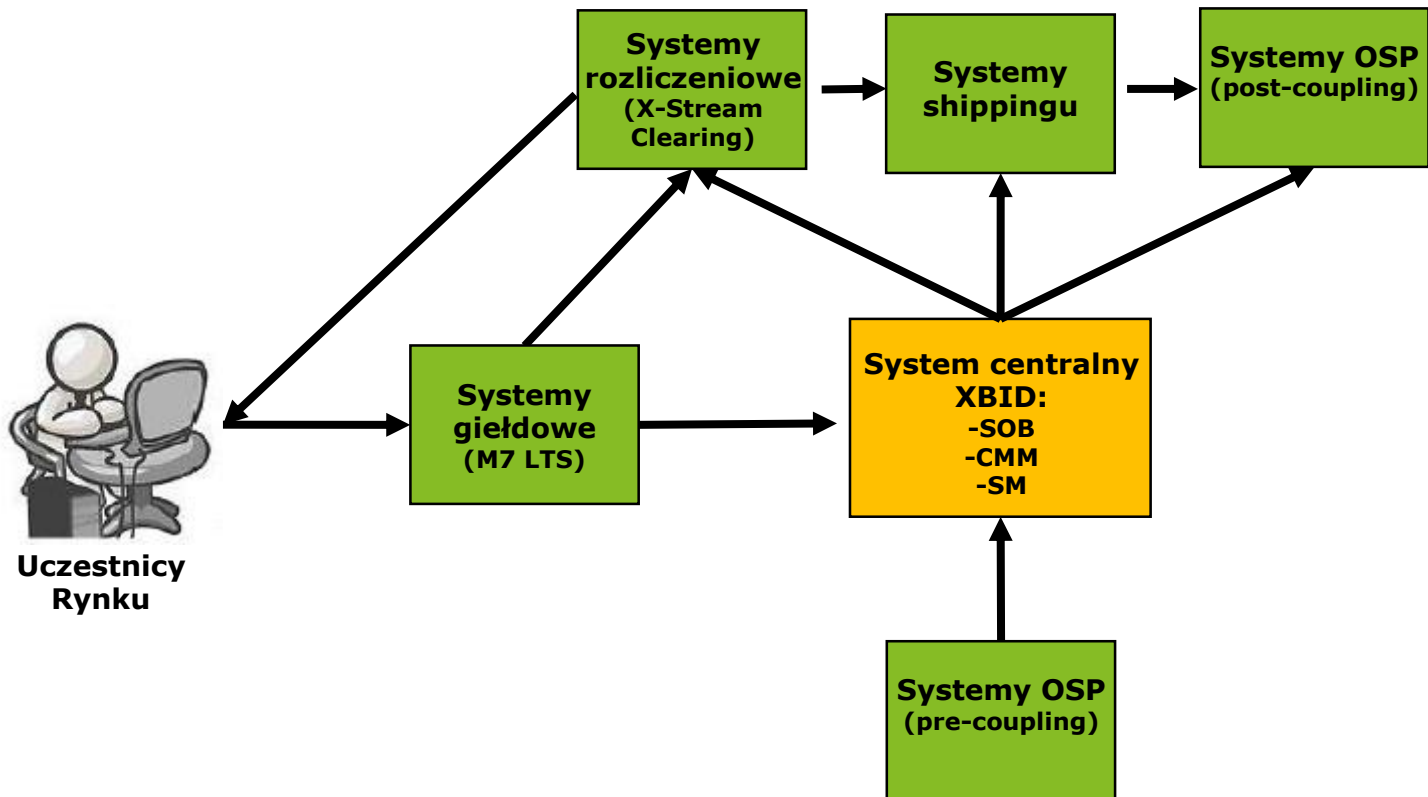
All NEMO Day Ahead Operational Agreement
(Umowa regulująca współpracę NEMO)

Umowy

Wielo- i dwustronne, na poziomie europejskim, regionalnym i lokalnym, zapewniające budowę i działanie rynku

Umowy

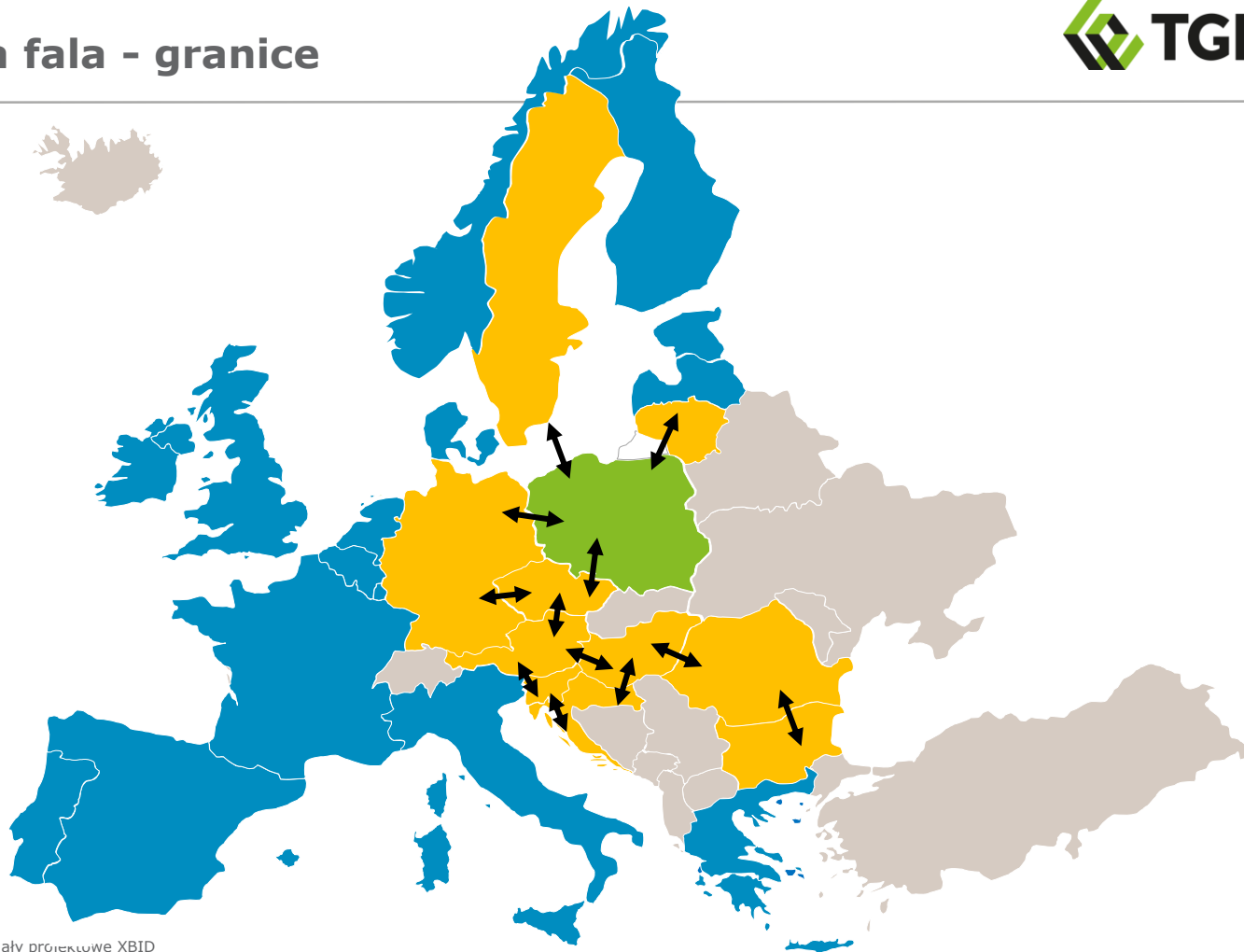
Wielo- i dwustronne, na poziomie europejskim, regionalnym i lokalnym, zapewniające budowę i działanie rynku



- ◆ TGE jest jednym z podmiotów, które planują uruchomienie XBID w ramach tzw. „drugiej fali”, obejmującej większość państw Europy środkowej południowej.
- ◆ Wdrażanie XBID opiera się na tzw. „Local Implementation Projects”, czyli lokalnych projektach, obejmujących konkretne granice. TGE, wraz z innymi podmiotami funkcjonującymi w polskiej strefie cenowej, uczestniczy w obydwu projektach „drugiej fali”: LIP 15 i 16.
- ◆ Uruchomienie drugiej fali planowane jest na 19-20 listopada.

LIP	Granice	Uczestnicy
15	AT-CZ, AT-SI, AT-HU, BG-RO, CZ-DE, CZ-PL, DE-PL, SI-HR, HR-HU, HU-RO	NEMO: BSP, Cropex, Epex, HUPX, IBEX, EMCO, OPCOM, OTE, TGE OSP: 50Hertz, APG, CEPS, ELES, ESO, HOPS, MAVIR, PSE, Transelectrica, TTG
16	LT-PL, PL-SE	NEMO: TGE, EMCO, Epex OSP: Litgrid, PSE, SvK

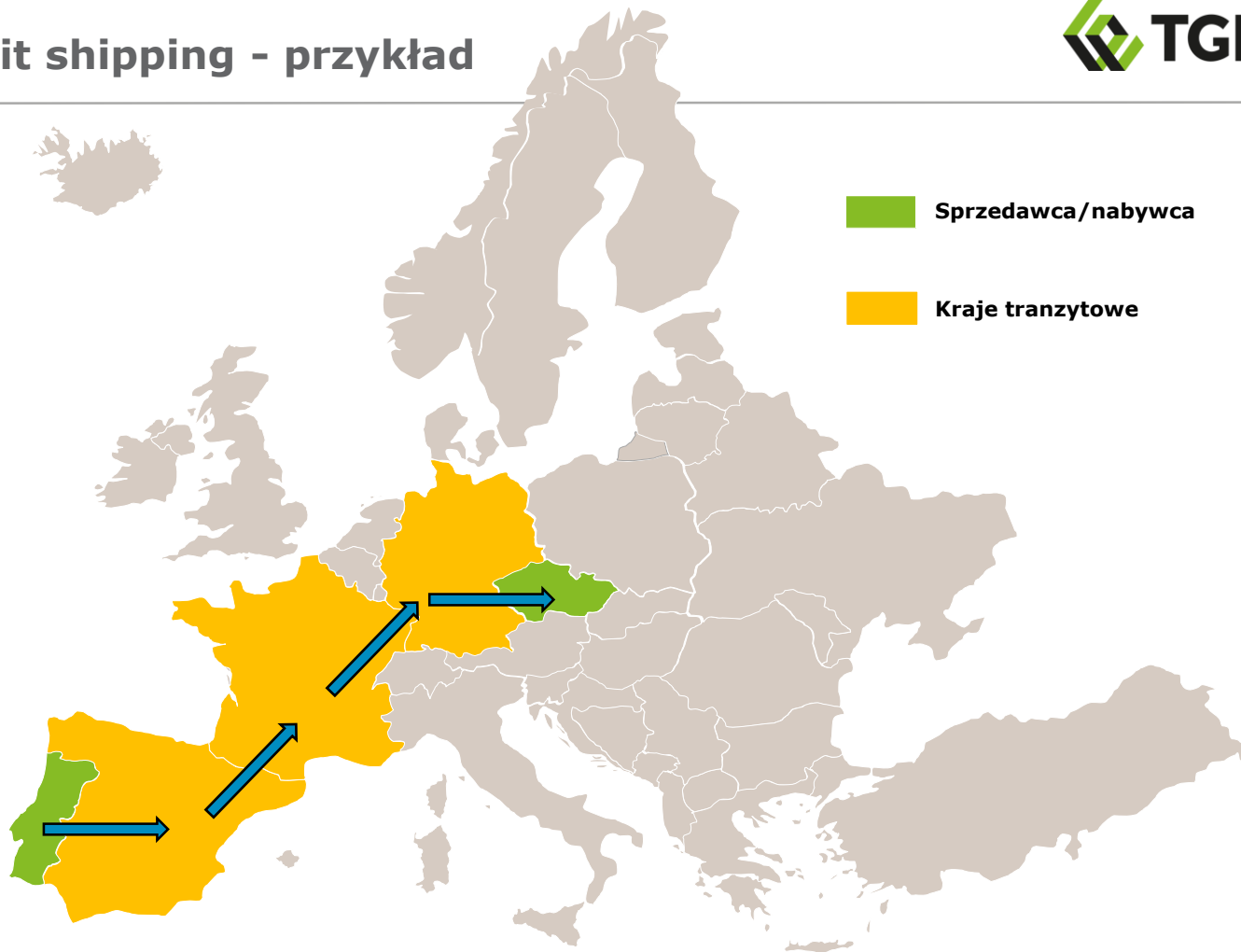
Druga fala - granice



- ◆ Druga fala uruchomi XBID w wersji 2.0, która obecnie jest testowana przez wszystkich uczestników projektu.
- ◆ Od 03.09. TGE uczestniczy w testach end to end nowej wersji aplikacji, tzw. „SIT Run 3”, które potrwać do końca miesiąca.
- ◆ 14.10. rozpocznie się okres próbny („trial period”), podczas którego wszyscy NEMO, wraz z obsługiwanyimi przez nich uczestnikami rynku, wykonają zaplanowane centralnie przypadki testowe. Okres ten planowany jest tydzień, z możliwością przedłużenia o kolejne dwa.
- ◆ 30.10. nowa wersja systemu zostanie wgrana na środowisko produkcyjne, które funkcjonuje od czerwca ubiegłego roku w oparciu o system XBID 1.5. Rozpocznie się monitorowanie funkcjonowania aplikacji.
- ◆ 13.11. Komitet Sterujący rynku Intraday, zrzeszający NEMO i Operatorów Sieci z całej Europy, podejmie decyzję o uruchomieniu rynku.
- ◆ 19.11. uczestniczący w drugiej fali NEMO umożliwią swoim klientom składanie zleceń w systemie produkcyjnym XBID. Pierwszym dniem dostawy będzie 20.11.

- ◆ Równolegle trwają rozmowy pomiędzy NEMO w sprawie tzw. „transit shippingu”. Problem ten wynika z faktu, że zawarte w systemie XBID transakcje mogą wymagać przepływów energii przez szereg granic, natomiast większość NEMO posiada nominację tylko w ramach jednego państwa. W efekcie istnieje konieczność zamówienia usług tzw. „Transit shippera” („spedytora tranzytowego”), który jest w stanie zagwarantować przepływy we wszystkich krajach, gdzie obowiązuje konkurencja NEMO.
- ◆ Członkowie projektu wyznaczyli ambitny harmonogram przeprowadzenia procedury ofertowej, zakładający wybór ofert w przeciągu tygodnia i podpisanie przez wszystkich uczestniczących w procesie NEMO umów w przeciągu miesiąca.
- ◆ Zagadnienie to jest istotne z punktu widzenia NEMO i Operatorów, nie ma bezpośredniego przełożenia na funkcjonowanie Członków Giełd.

Transit shipping - przykład



- ◆ 22.07. udostępniliśmy Państwu do testów lokalny system transakcyjny TGE – M7 Trading. Planowane pierwotnie na dwa tygodnie testy uległy na Państwa wniosek wydłużeniu do końca października.
- ◆ Przez cały czas zapewniamy animowanie rynku. Wszelkie zgłaszane przez Państwa błędy i pytania obsługiwane są na bieżąco przez pracowników TGE. Część pytań przesyłamy do Deutsche Borse AG, która administruje systemem M7.
- ◆ Jednocześnie trwają prace po stronie DBAG. 20.08. udostępniliśmy Państwu nową wersję systemu M7. Przed uruchomieniem XBID planowana jest jeszcze jedna instalacja.
- ◆ W najbliższych dniach planujemy połączenie M7 z aplikacją X-stream Clearing.
- ◆ W testach bierze udział 31 firm, założono 88 kont.

**Prosimy o zgłaszanie zainteresowania
udziałem w testach na adres testy@tge.pl**

Testy centralne (trial period)

- ◆ 14.10. rusza tydzień testów centralnych nowej wersji XBID, w którym udział wezmą wszyscy NEMO i Operatorzy, biorący udział w „drugiej fali” uruchomienia XBID, a także Członkowie giełd. Obecni będą również Członkowie, korzystający z rynku bez pośrednictwa NEMO.
- ◆ Wyniki testów będą wykorzystane przez uczestników projektu XBID do ustalenia ostatecznej konfiguracji rynku. Będą też okazją do monitorowania pracy XBID 2.0 pod kątem efektywności i spójności poszczególnych modułów aplikacji.
- ◆ Testy planowane są na okres 14-18.10.2019. W razie konieczności, zostaną one przedłużone maksymalnie o dwa tygodnie, do 01.11.

Testy w formule 24/5

**Wsparcie zapewnione
w godzinach 9-17**

**Konfiguracja
produkcyjna**

- ◆ Celem testów jest przede wszystkim zapoznanie Użytkowników z używanymi w XBID systemami, ich funkcjonalnościami i konfiguracją produkcyjną. Testowane przypadki obejmują m.in:
 - ✓ Normalne funkcjonowanie rynku,
 - ✓ Zamykanie poszczególnych połączeń transgranicznych,
 - ✓ Zamykanie rynków,
 - ✓ Niedostępność XBID w związku z problemami technicznymi bądź pracami związanymi z utrzymaniem systemu.
- ◆ Przypadki testowe zostaną stworzone przez NEMO i Operatorów w dedykowanej do tego aplikacji.
- ◆ Testy nie będą obejmować fazy post-coupling. Informacja o transakcjach będzie przesyłana do operatorów, nie będzie jednak nominacji.

- ◆ Trzecia fala
 - ✓ Trzecia fala XBID planowana jest na czwarty kwartał 2020 roku, nie ma jeszcze ostatecznego terminu.
 - ✓ W ramach tego projektu mają być uruchomione połączenia Włoch z: Francją, Austrią i Słowenią. W zależności od tempa prac nad zmianami regulacyjnymi w Grecji, uruchomione mogą być połączenia tego kraju z Włochami i Bułgarią.
 - ✓ W zależności od Brexitu, do trzeciej fali mogą dołączyć również podmioty brytyjskie.
- ◆ Podmioty słowackie nie podpisały jeszcze umów rynku dnia bieżącego. Istnieje możliwość, że granice słowackie znajdą się w trzeciej fali, najprawdopodobniej zostaną jednak przyłączone później.
- ◆ Na rok 2020 planowane są również zmiany techniczne:
 - ✓ Wprowadzenie aukcji na rynku intraday, w oparciu o algorytm używany na rynku day-Ahead,
 - ✓ uregulowanie zagadnień związanych z shippingiem, prawdopodobnie poprzez wprowadzenie funkcji shippera centralnego.

Dziękuję za uwagę

Kontakt:

Maksimiljan.galos@tge.pl
+48 22 341 98 16

